

Ontwikkelgesprek HKU Master Crossover Creativity - hoofdlijnen en conclusies

25 januari 2021

In juni 2020 heeft een onafhankelijk panel van extern deskundigen de opleiding bezocht. Het panel had als doel om de kwaliteit van de opleiding te beoordelen. Ze zijn in gesprek geweest met studenten, docenten, vertegenwoordigers uit het werkveld, het opleidingsmanagement en de examencommissie. Dat heeft een positief beoordelingsrapport opgeleverd met als conclusie: de MCC is een voor een samenleving in transitie zeer relevante opleiding met veel gezonde ambities, die wordt verzorgd door een (vak)inhoudelijk sterk, enthousiast en nauw bij de studenten betrokken docententeam.

Het opleidingsmanagement heeft in januari 2021 samen met de voorzitter van het CvB en een van de docenten betrokken bij de opleiding een afsluitend ontwikkelgesprek gevoerd met een tweetal leden van het panel over de belangrijkste conclusies en aanbevelingen uit het rapport. Insteek van het gesprek was het delen van inzichten, de kennis en ervaringen benutten van de commissieleden en hun advies krijgen op een viertal onderwerpen die in het beoordelingsrapport zijn opgenomen:

- 1) Profiel en positionering MCC**
- 2) Internationalisering**
- 3) Belangrijkste ontwikkelingen in het werkveld: kansen / bedreigingen voor de MCC**
- 4) Werkveldcommissie**

Onderstaand een beknopte samenvatting van een aantal belangrijke inzichten en voornemens opgedaan tijdens het gesprek:

Profiel en positionering MCC

We mogen ons naar buiten toe nog duidelijker en trotser presenteren als een vooruitstrevende opleiding, die juist in de huidige tijd van klimaatcrisis, klimaatadaptaties, complete reorganisatie door Covid -19 van groot belang is. Dit is het moment voor de Crossover Creatives met radicale creatieve transformatiekennis. Onze opleiding kenmerkt zich doordat wij studenten door een “creatieve wasstraat” laten gaan. We leiden studenten niet op voor een vast beroep, maar in een andere manier van denken en doen, in persoonlijk ondernemerschap, tot professionals die de mentaliteit behorende bij het creatieve proces durven ontwikkelen. We zijn onderscheidend van andere ontwerpopleidingen en instellingen juist door die focus op de verandering van mind-set en op persoonlijke transformatie; door het crossover/gezamenlijk ontwerpen met stakeholders uit andere sectoren en disciplines en door de ruimte die we als kunsthogeschool creëren voor het eigenzinnige, voor intuïtief en reflectief maken en speculatief denken. Dit alles in de context van het designproces en design research. Andere ontwerpopleidingen (TU's en HBO's) zitten vaak meer op wetenschap, data en proces. Het intuïtieve, reflectieve maken, ontwerpen en onderzoeken in een crossover setting kennen zij veel minder.

We komen tot de conclusie dat we de bijzonderheid van de opleiding veel meer mogen uitvergroten en dat we een nog meer eigenwijze positie mogen innemen, die van radical change waar radicale creatieve transformatiekennis wordt aangewakkerd. Zowel in het curriculum van de opleiding zelf als in de profilering naar buiten toe. Dit zal de opleiding helpen meer mensen en partijen in de buitenwereld aan te trekken, zowel in aantallen en diversiteit aan studenten als in partners in en uit het werkveld.

Bovenstaande punten worden meegenomen in het profilering- en positioneringsplan van de opleiding en HKU College waar de afgelopen maanden een begin mee gemaakt is en wat dit jaar verder gefinetuned en uitgerold zal worden.

Internationalisering

De accreditatiecommissie gaf als aanbeveling mee om een aantal onderdelen in het Engels aan te bieden om op die manier langzaam een beweging te maken naar internationale studenten. Deze aanbeveling leidde tot een interessant gesprek in hoeverre we als opleiding een internationale context - door middel van een internationaal netwerk met parallelle programmering – aan Nederlandse studenten willen bieden of dat we meer richting het idee van een international classroom willen bewegen. Geconcludeerd wordt dat het belangrijk is om het ambitieniveau voor internationalisering vast te stellen, wat verder gaat dan uitwisseling,

inclusief de benodigde en aanwezige institutionele ondersteuning. Daarnaast wordt meegegeven dat gezien de aanwezigheid van internationale professionals, bureaus en NGOs in Nederland, het aanbieden van Engelstalig onderwijs een sterke meerwaarde kan hebben voor de opleiding. Dit kan gradueel ingevoerd worden. In het verlengde van de internationaliseringsdiscussie is er met het panel en de opleiding gesproken over voor de MCC interessante samenwerkingspartners en -verbanden, variërend van overheidsinstellingen op nationaal, provinciaal en landelijk niveau tot aan Europese samenwerkingsverbanden en Universiteiten, Business Schools, en Technische Universiteiten. Waar zit de complementariteit, de behoeften en de kansen voor crossover samenwerking? Het maken van een netwerkanalyse om vervolgens in te zoomen op specifieke partners per domein zal hierin een eerste stap zijn.

Belangrijkste ontwikkelingen in het werkveld

De opleiding is nog jong en volop in beweging. Tegelijkertijd zien we ook dat er steeds meer Ontwerp en Innovatie opleidingen worden aangeboden. Vanuit die constatering is er de vraag vanuit de opleiding aan het panel om mee te denken over waar de kansen en bedreigingen zitten voor de opleiding en waarin de opleiding zich nog meer kan onderscheiden. Dit laatste gelinkt aan de eerdere profileringsdiscussie. Het panel geeft aan directe kansen te zien in het missie gedreven Topsectoren en innovatiebeleid van de overheid, inclusief de Kennis en Innovatie Agenda's (KIA) en de Key Enabling Methodologies (KEM) waardoor er veel behoefte is aan de radicale creatieve transformatieve kennis die de afgestudeerden brengen; door aan te sluiten bij andere Centres of Expertise en door de toenemende waardering en bekendheid met het ontwerpdenken. Daarnaast worden kansen gezien in de link met het onderzoek en promotierecht van hogescholen. Aanbevolen wordt om een nauwe verbinding tussen de opleiding en de lectoraten te bewerkstelligen en nadrukkelijk betrokken te zijn bij de nieuwe invulling van lectoraten. Het radicaal en eigenzinnige creatieve van de opleiding zou moeten terugkomen in de invalshoeken van het lectoraat. Ook is belangrijk goed aangesloten te blijven bij de ontwikkeling op gebied van de 3de cyclus, als belangrijke context voor de opleiding. HKU is reeds volop betrokken bij de landelijk PD ontwikkelingen. Als bedreiging voor de opleiding komt naar voren de toename in het aantal opleidingen dat ontwerpdenken aanbiedt en het eerdergenoemde gebrek aan een duidelijk onderscheidend profiel van de MCC. Het panel geeft het advies mee dat, om een voorloper te blijven, de opleiding moet vernieuwen en werk moet maken van het duidelijk neerzetten van het profiel.

Het panel benadrukt nogmaals dat de omgeving van de opleiding hierbij erg belangrijk is. Deze moet dezelfde radical change vibe als de opleiding uitstralen. De opleiding onderkent en ondersteunt dit ten zeerste en is ook al op zoek naar die andere plek. Idealiter is dit een plek, een omgeving waar de buitenwereld makkelijk in en uit kan lopen, die uitnodigt tot maken en waar met partners samengewerkt kan worden. Een continu transformatielab, dat tevens fungeert als uiterst relevante onderzoeksomgeving.

Werkveldcommissie

De opleiding is bezig met het opzetten van een werkveldcommissie voor gevraagd en ongevraagd advies op de opleiding. Gezamenlijk met het panel worden interessante sectoren in kaart gebracht om aan boord te hebben. Dit resulteert in een mooie lijst van mogelijke samenwerkingspartners, voor zowel de werkveldcommissie als mogelijke andere samenwerkingen, waar het management van de opleiding verder mee aan de slag zal gaan.

Overig

Het panel geeft nog mee dat de opleiding met de studenten, alumni, diversiteit in docenten en het netwerk een mooie groep ambassadeurs in huis heeft. Een groep die gekoesterd moet worden en waar in de profilering meer mee gedaan kan worden, zoals bijvoorbeeld meer media-aandacht voor de studenten en hun werk gedurende het jaar, aandacht voor de crossover community die de docenten vormen etc. Deze ambassadeurs zijn een groot kapitaal voor de opleiding.

Er wordt afgesloten met het uitspreken van dank voor het open gesprek en de waardevolle inbreng van het panel tijdens het ontwikkelgesprek. Zowel de opleiding als het panel geven aan graag met elkaar kritisch te blijven sparren en samen te werken bij de verdere ontwikkeling van de opleiding.

Het beoordelingsrapport is te downloaden via de NVAO-website:

<https://www.nvao.net/nl/besluiten/hogeschool-voor-de-kunsten-utrecht/m-crossover-creativity>